

Naročnina za celo leto za Ameriko \$2.50. Za Evropo \$3.00 Naročnina za pol leta za Ameriko \$1.50

List v obrambo sv. vere med ameriškimi Slovenci.

ŠTEV. (No.) 15.

AUGUST 1st 1924.

LETO (Vol.) XVI.

“Meni zadostuje moja pamet!”

Človeška pamet je zelo dragocen dar; tako lepa in koristna zmožnost je to, da bi človek brez nje ne bil več človek. Koliko ona premore! Le pomislimo ono pot, katero je prehodilo človeštvo od začetka svojega bivanja na zemlji pa do danes, kako se je znal misleč um okoristiti! Videl je ribe v vodi, kako plavajo, — in dandanes že nosi morje orjaške brzoparnike, ki v nekaj dnevih prevozijo obširna samotna morja, in na katerih človek v največji udobnosti čaka, da ga ob obali drugega sveta pozdravijo prijatelji. Videl je letati ptice v zraku, in v svetovni vojski smo lahko videli stotine železnih letal, na katerih je človek krožil po višini. Videl je blisk in mu je odkazal po strelovodu pot; ujel je sopar, da mu vozi vlake in goni tovarne; napeljal je električno žico okrog zemlje, da mu nosi glas in razsvetljuje noč in giblje stroje in opravlja druga najrazličnejša dela. Človek je odkazal rekam pot in prevrtal ali prestavil gorè in cela pogorja. On stoji in gleda stvarstvo in ga obrača in rabi v svojo korist, prav kakor je Bog že v raju naročil prvima človekoma: “. . . polni-

ta zemljo in podvrzita si jo, in gospodujta čez ribe v morju in ptice pod nebom in čez vse živali, ki se gibljejo po zemlji.” (I. Moz. 1, 28.)

Pa žal, da človek tako rad pozabi, da je njegova pamet dar dobrega Boga, katero on z dušo vred vdahne človeku prvi hip njegovega telesnega življenja. Človek, ko gleda vspehe svoje pameti, se rad uda prevzetni misli: “Zadoščam popolnoma same-mu sebi; čemu toraj trdijo mnogi, da smo odvisni od Boga in da je človek samoodsebe velika re-va? Jaz sem sam svoj gospodar, s svojo pametjo si hočem svetiti pot skozi življenje.” Že babilonski stolp je bil sezidan iz te misli, ko so hotela ljudstva postaviti v tem orjaškem delu spomenik svoji razumnosti in podjetnosti. In koliko ljudi je danes v izobraženih mestih in deželah, katere so dela človeškega razuma tako omotila, da so pozabili na Boga, ki je ta razum ustvaril, in so proglasili človeško pamet za edino vodnico skozi življenje. Ne glas božji, ampak glas njihove pame-ti jim naj govori in določuje, kaj je prav in kaj ne. Eden od teh ljudi je bil n. primer Nemeč Fich-

te, kateri je zaklical v začetku 18. stoletja drzne besede svojim slušateljem: “Gospodje, v pet letih ne bo več krščanske vere; kajti le pamet je zdaj naša vera!” Seveda, siromak se je malo zmotil, saj on gnije že od l. 1814. v zemlji, krščanstvo pa še stoji in še kako krepko! In tudi ono o človeški pameti ni prav rekel, kajti človeški razum sicer mnogo lahko iznajde in določi in pove, vsega pa ne, ker ima svoje meje, dane mu od Boga Stvarnika in Gospodarja; in ena od tistih zadev, pri kateri človeška pamet onemore, je ta: pokazati pravo pot v srečno posmrtno življenje, v nebesa. V tej, za nas prevažni in najvažnejši zadevi pa naš razum zakliče: “Ne vidim jasno, ne morem te voditi, zato si izberi drugega, boljšega vodnika!”

Tvoja vest te toži, da si že več grehov naredil. Ti pa bo Bog odpustil? In če ti bo, bo kaj zahteval zato od tebe; in če boš moral nekaj storiti v ta namen, — kakšen je tisti pogoj, brez katerega ti Bog neče dati odpuščanja greha in te zopet sprejeti v svojo milost, prijateljstvo in ljubezen? Glej, to je vprašanje živ-

ljenske važnosti in moraš vedeti odgovor nanje; tvoja pamet pa ti ne ve na to ničesar odgovoriti.

Odkod je toliko hudega na zemlji, zakaj je zlo prišlo na svet? Kako to, da se brezbožnik tolikokrat veseli v bogastvu, zdravju, sreči in spoštovanju; kako to, da se mu skoro vse zgodi in izpolni, česar si poželi njegovo srce, medtem ko je pravičnik izpostavljen uboštvu in bedi in mučnim skrbem in bolečinam, in je vse njegovo življenje včasih res nepretrgana veriga trpljenja? Tudi ta in podobna vprašanja kličejo za odgovor, pa človeška pamet, ki lahko da odgovore na mnoga najtežja vprašanja iz naravoslovja in računstva, pri tem vprašanju popolnoma umolkne, ker ga ne zna odgovoriti.

In zopet te vprašam: čemu naj bo človek podložen človeku, mu plačuje davke in tirjatve, čemu naj žrtvuje zanj celo srčno kri in mlado življenje, polno upov in načrtov? Povej, vprašaj svojo pamet, ki ti zna brati iz starih listin in kamenov in gline toliko in tako natančno o vojskah in stiskah podložnikov! Ne ve dati odgovora na to vprašanje.

Kaj bo z menoj po smrti? Bom li srečen ali nesrečen? Kakšno bo moje življenje onstran groba, v čem bo obstajalo njegovo veselje, njegova žalost? Ti človeška pamet, ki odkopavaš stare grobove in bereš na stenah grobnih soban v egipčanskih piramidah jezik, ki je že zdavnaj obmolnil, in spoznavaš tam največje podrobnosti iz življenja narodov, katerih že zdavnaj ni: reci, povej, kakšno bo moje po-

smrtno življenje, kje ga bom živel?

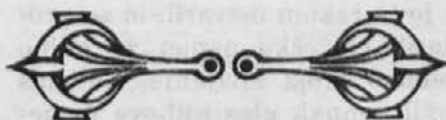
Pa pamet ne da na to vprašanje določnega, jasnega zadovoljivega odgovora. Ne ve ga.

Tu smo navedli nekatera vprašanja, katera si mora sleherni misleč človek zastaviti in na katera mora imeti določen in jasen odgovor, če hoče varno iti skozi življenje in dobro izvršiti svojo nalogo na tem svetu. Pa vsa modrost in znanost ljudi ni mogla v 6 tisoč letih priti do tega zaželjenega odgovora, in kar je postavila, so bila kakor dobra zlata zrnca, razgubljena v cele gore največjih zmot; kakor sledovi resnice, zasuti od tisočletnih grobelj. Hegel, nemški učnjak, je zato zaklical enkrat: "To je nesreča lastnega mišljenja, da vsakdo še nekaj bolj budalastega pove kot je povedal njegov prednik."

Zato je dejal sv. Tomaž Akvinec: "Treba je bilo, da pouči Bog sam človeka, in sicer tudi v takih resnicah, katere bi človek samosebi mogel dognati s svojim naravnim razumom, ker pridejo do pravega spoznanja Boga potom lastnega razuma le prav malokateri, in sicer le po dolgotrajnem razmišljanju, in še to njihovo spoznanje je pomešano z mnogimi zmotami." Z eno besedo: treba je bilo božjega razodetja. Zgodilo se je pa to, kar tako lepo bere sv. Cerkev pri veliki božični maši:

"Mnogokrat in na mnogotere načine je nekdan Bog govoril očačkom po prerokih, slednjič, te dni nam je pa govoril po Sinu, ki ga je postavil za dediča vse-

ga; ki je po njem tudi ustvaril svet; on, ki je odsvit njegove slave in podoba njegovega bitja ter nosi vse z besedo njegove moči, ki nas je očistil grehov in sedi na desnici veličastva na višavah; toliko večji od angelov, kolikor višje ime je dobil mimo njih. Zakaj kateremu izmed angelov je kdar rekel: "Moj sin si ti, danes sem te rodil?" (Hebr. 1, 1—5). Da Sin božji sam je povedal človeštvu odgovor na ona najtežja in najvažnejša vprašanja; in yes stari zakon je delal pot prihodu tega božjega Sina na zemljo, bil je kakor zarja, katera zjutraj oznanja vshod solnca. O resničnosti tega božjega razodetja priča toliko prič: knjige, o katerih so prepričani narodi zemlje 4000 let, da so res sveto pismo; prerokbe v tem svetem pismu, katere so jasno napovedovale in se je to točno izpolnilo; čudeži, katere more le božja vsemogočnost izvršiti in katera so najtrdnješa priča o resničnosti nauka Jezusa Kristusa; življenje Jezusovo, polno božanstva in čudežnosti; milijoni mučencev v vseh delih sveta; hipno in trajno razširjenje krščanstva po vsej zemlji, in sicer kljub silnim oviram, katere bi bile vsako drugo ustanovo gotovo takoj v kali zadušile; nebeska vzvišenost nauka in vsi sadovi, katere je ta nauk obrodil v zgodovini novega Zakona; — vse to priča in kliče in dokazuje, da je krščanska vera res božja vera, da hrani nepokvarjeno razodetje božje. Lahko rečemo tedaj z Rihardom od sv. Viktorja: "Če smo v zmoti, ko verjemo, potem si nas ti sam prevaral, o Bog!"

Molitveni apostolat za august.

Rev. John Plaznik.

ZA SPREOBRNENJE AFRIKE.

V Afriki živi nekako dvesto milijonov ljudi: to je skoro eno osminko vseh prebivalcev cele zemlje. Polovica izmed teh spada k animistom. Njihova vera obstoja v tem, da skušajo potolažiti zle duhove, o katerih mislijo, da prebivajo po drevesih, skalah, slapih in podobnih krajih.

Izmed druge polovice prebivalcev je polovica mohamedanske vere. Mohamedanec se le redko spreobrne. Le ti so največja ovira pri misijonskem delu. Delavni so zelo in ni jim težko pridobivati ondotnega prebivalstva za sebe, ker jim turška vera dovoljuje mnogoženstvo in mnogo drugih reči, kar ne dovoljuje nobena druga vera. Turška vera pa tudi ne nalaga kakih težkih dolžnosti.

Doseči se pa dajo lepi vspehi med animisti. Med njimi so misijonarji že veliko dobrega storili. Vzemimo lepe vspehe v kraju Uganda. Tja so prišli misijonar-

ji leta 1879. Čez sedem let so spreobrnilo samo 200 poganov. Leta 1886. je kralj Mvanga zapovedal, da morajo sežgati vse kristjane v njegovem kraljestvu. Več kakor polovico je bilo mučenih: ti so bili pred štirimi leti prišteti med blažene. Danes, po osemtridesetih letih je v Ugandi 245.000 katoličanov.

Člani apostolstva molitve so prošeni, da molijo ta mesec, da bi Bog blagoslovil apostolske misijonarje ravno tako obilo tudi po drugih pokrajinah.

Ti misijonarji store neizmerno veliko dobrega. To so ljudje, kateri se res ravnajo kar najstrožje po naročilu Kristusovem, da oznanjujejo njegov evangeli vsaki stvari. Veliko žrtev jih je stalo, da so postali misijonarji, potem so se pa odpovedali svetu in omiki ter šli med pogane in tam žive brez kake zabave in tolažbe tega sveta; poleg tega pa morajo biti tudi vedno pripravljeni,

da dajo svoje življenje za svoje prepričanje.

Tudi mi Slovenci smo zastopani med temi božjimi možmi v Afriki. Več let je misijonaril v osrednji Afriki naš rojak, Rev. Jožef Musar iz Radeč pri Zidanem mostu. Pred kratkem je bil poslan v južno Afriko, da se tam priučti zopet novega jezika nekega plemena na jugu in potem zopet odrine v puščavo.

Mi, kateri ne bomo doprinesli takih žrtev, pa lahko molimo za uspeh teh mož.

Molitev vsakdanjega dobrega namena:

O presveto srce Jezusovo! Po rokah prečiste device Marije ti darujem vse molitve, dela in trpljenja današnjega dne: prvič, v spravo za vsa razžaljenja, katera trpiš v zakramentu presvetege Rešnjega Telesa: drugič, za spreobrnjenje Afrike.

P. A. F.

Podoba Presv. Srca spreobrne v verskem življenju nemarnega mizarja.

Bili sta gospodični na potovanju. V Hamburgu sta dobila prenočišče pri neki vdovi protestantki. V sobi, kjer sta prenočila, je na zidu viselo več podob, med njimi je bila tudi podoba presv. Srca Jezusovega in prečastitega Srca Marijinega. Vdovin mož je bil mizar, katolik, rojen v Šleziji. Ko mu je mati nevarno zbolela, jo je iz Hamburga šel obiskat; vrnil se je ves premenjen

nazaj. Neko nedeljo zgodaj je šel iz hiše in svoji ženi ni nič povedal, kam gre; čez več ur je ves srečen domov prišel in rekel svoji ženi "Ana, danes sem zopet srečen; zdaj sem to, kar bi moral biti, dober katolik. Teško mi je bilo, pa presv. Srce Jezusovo mi je pomagalo; opravil sem dobro spoved in prejel sveto obhajilo. Zdaj pa mora pri nag drugače biti, svoje otroke hočem katoli-

ško vzgojiti." Žena je bila zadovoljna; kar mož nevarno zbolil; v boleznih je bil zelo potrpežljiv in se je oziral na podobo presv. Srca Jezusovega, katerega mu je priporočal sebe, svojo ženo in otroke, ki še niso bili po katoliško krščeni. Župnik in žena sta mu morala obljubiti, da bodo njegovi otroci v katoliški šoli vzgojeni. Čez 10 dni je bil mož v grobu, žena je pa besedo držala.

Lilija iz raja

K.

"Ta slepar nam bo postal nevaren, če bo šlo tako naprej," je govoril eden izmed njih. "Le poslušajte, kako ga množica proslavlja!"

"Da, tega ne smemo dolgo trpeti, drugače bo z nami slabo. Vse dere za njim!" pravi drugi.

"O, nekaj moramo ukreniti. Spraviti ga moramo s poti."

Mariji so se udrle solze.

"Toraj za tolike dobrote pa toliko sovraštvo?" In materino srce je zatrepetalo v strahu zanj.

Taki in enaki slučajji so se pogosto ponavljali. Marijina duša je od njih pohitela v prihodnost, v oni strašni veliki petek, ko bo moral ta njen toliko ljubljeni sin na — Križ.

Strašna misel zanj. Toda kako mu naj pomaga? Kako ga naj varuje pred temi brezsrčnimi nasprotniki? More kaj storiti v njegovo obrambo? Ona slabotna ženska? Ne, prav nič! Pač nekaj more! Nekaj, kar stori vsaka ljubeča dobra mati v enakem slučaju — moliti more zanj.

Ko vidi ljubeče materino srce svoje dete v nevarnosti in mu ne more drugače pomagati, zgrabi za edino obrambeno orožje, ki ga ima na razpolago — goreča molitev ji vre iz materinega srca.

Da, da! V Nazaret mora! V samotno, v tiho svojo hišico in moliti, moliti, veliko in goreče moliti zanj.

Zato se je v Naimu poslovila

od njega in žalostna ter pobita odšla domov. Tu se je začela njena velika žrtev, s katero je sodelovala z njim pri odrešenju sveta, žrtev materine ljubezni in velikega duševnega trpljenja, katero ji je napovedal že sv. starček pred več kot tridesetimi leti: "In tvojo dušo bo meč prebodel."

Tu v tej samoti je preživela velik del svojega nadaljnega življenja — življenja žrtve in molitve. O svete solze, ki ste tu kapale iz oči te Matere bolečin! Ali niste bile, vsaj nekatere prelite tudi za me? Ali se nimam za marsikatero milost, ki sem jo sprejel od Boga, zahvaliti tudi jaz samo tem solzam?

Edina družina, s katero je občevala Marija v Nazaretu je bila družina bližnjih sorodnikov Alfeja in Marije. Živela je ta družinica prav tik njene hišice, tako da so bili skoraj ena družina. Jezus je preživel svoja otroška leta veliko v družbi otrok te družine, ki so bili nekaki njegovi bratranci in sestričine, ali bratje in sestre, kakor so jih sosedje imenovali. Izmed teh otrok sta bila dva apostola, Juda in Jakob, ki sta se Jezusu pridružila kmalu po njegovem javnem nastopu. Bila sta na ženitnini v Galilejski Kani in sta videla prvi Jezusov čudež. To jima je dalo misliti, da mora ta Jezus biti vendar nekaj več, kakor so drugi ljudje, da je mogel storiti tolik čudež.

Že izza mladega sta občudovala Jezusa in imela do njega neko posebno spoštovanje. Ko sta pa čudež videla in poslušala prve njegove nauke, se nista nič pomišljala temveč, ko ju je povabil, sta takoj pustila dom in šla za njim. Teh dveh sorodnikov ni bilo torej doma. Ostala pa sta druga dva brata, Jožef in Simon, starejša.

Ta dva sta bila pa popolnoma posvetnega duha in površnega značaja. Ko sta mlajša dva brata večkrat govorila o Jezusu in izražala svoje občudovanje nad njim, posmehovala sta se jima ta dva brata.

"Nekaj čudnega je v tem Jezusu! Kadar sem v njegovi bližini in ga opazujem v njegovem vedenju in govorjenju, zdi se mi, da imam višje bitje pred seboj! Nekaj božanskega odseva iz njega."

"Beži! Beži! Kaj bi božanskega odsevalo iz njega. Jaz pa v njem ne vidim nič posebnega. Res je, da je nekako miren, vendar značaja je takega. Tudi je zelo pobožen in moder. Tudi to ni nič izvanrednega," odgovarjal je ob takih prilikah brat Simon.

Ko sta slednjič brata Juda in Jakob odšla od doma za njim, sta se celo jezila.

"Doma naj ostaneta in delata naj! Kaj bi postopala po svetu," je rekel Jožef.

"Delati se jima noče, to je, kar

ju žene, da sta šla za njim," je godrnjal Simeon.

"In vendar je Jezus nekaj več, kakor smo mi ostali ljudje," zagovarjala je brata mati Marija. "Jezus, pravijo vsi, je obljubljeni Mesija."

"Ha, ha, ha!" se je prezirljivo nasmejal Simeon. "Marija! Naš bratranec, sin revnega tesarja — pa Mesija! No, hvala lepa za takega mesijo!"

"Da, ali so takega preroki napovedali?" pomagal je Jožefu pogosto. "Ali ne govorijo o njem kot mogočnem kralju, ki bo prišel in rešil Izrael sužnosti poganov?"

"Da, o Mesiji pravijo, da nihče ne bo vedel od kod je in kdo je. Jezus je pa naš bratranec. Smešno, da si morete kaj tako neumnega domišljati," se je jezil Simeon pogosto.

Ko so se pozneje vedno bolj čudne reči čule o Jezusu, o velikanskih čudežih, katere dela, o silnih množicah, ki drve za njim, da poslušajo njegove nauke, in se je ljudstvo v Nazaretu v veliki večini obrnilo proti njemu, sta se jima tudi ta dva sorodnika pridružila in nista hotela o Jezusu nič vedeti. Ko so ga meščani hoteli umoriti, ga pahnili z vrha gore, sta se jezila nad Jezusom, da dela sramoto družini.

Ko se je Marija vrnila iz Naima domov, sta jo ta dva sorodnika zelo hladno sprejela. Pri vsaki priliki sta pokazala, kako obsojata Jezusa in njegovo "nespametno postopanje," kakor sta ga imenovala. Da, nekekrati sta ji to celo povedala.

"Teta Marija, jaz pa mislim, da bi bila tvoja dolžnost, da pregovoriš Jezusa, da preneha s svojim pohajkovanjem okoli. Pismarji se jako jeze nad njim. Enako mi je tudi vodja stranke farizejev povedal, da je to sramota za vse mesto, posebno za nas, njegove sorodnike, da to počenja!" je rekel nekoč Simeon, ko so sedeli skupaj v senci na vrtu.

Marija je prebledela. Te besede so bile za njo kakor meč. Vedela je, kdo je Jezus in po kaj je prišel na svet, toda vse je ohranila v svojem srcu. Svet ni smel tega izvedeti iz njenih ust. Svet je moral poslušati njegov nauk in sprejeti velika čudežna dela, katera je delal, kot dokaze resnice tega nauka. Posebno jo je zbolelo, da celo njegovi bližnji sorodniki obsojajo njenega božjega sina. Solza se ji je prikazala očesu, katero je pa hitro skrila.

"Jezus je sedaj mož in ni več pod mojo oblastjo. On dela, kar ve, da je prav," je rekla mirno.

"Jaz ne vidim, zakaj si mu toliko nasproten," mu je nejevoljna rekla mati Marija, ko je videla, ko je zbedel v srce Marijo s temi besedami. "Ali ga nisi čul tolikokrat, kako vzvišene nauke uči? Si že kedaj čul kaj enakega? Ali ne uči prav? In čudeže, katere dela! Ali dobro delo, ako ozdravlja bolnike, obuja mrtve?"

"Sorodnik Simeon, poslušaj svojo dobro mater, dobro te uči," je rekla Marija. "Kaj, ko bi bil ti gobov, pa bi te Jezus očistil, kakor jih je pred kratkem deset, kaj bi ti rekel? Ali bi ne bil neizrečeno vesel in mu hvaležen za toliko milost?"

"Da, to že! Toda naj bi to skrivaj delal. Zakaj tako javno nastopati in narod razburjati!" ugovorja Jožef.

"Saj ga ne razburja! Tudi ga on ne kliče skupaj. Ljudstvo izve, da je prišel v njih mesto ali vas, pa je naenkrat vse na nogah. Vse hiti k njemu."

"Seveda, ko dela čudeže!"

"Da, čudeže! Simeon, pomisli. Ako bi Jezus bil navaden človek. kakor smo mi, ali bi mogel kaj takega delati. Se je že kedaj čulo, da bi kak človek, ozdravil sleporojenega ali obudil mrtvega? Ali ti to ne govori, da je Jezus nekaj več, da mora biti velik prerok, ako ne res Mesija, kar jih toliko veruje?" dokazovala je sinovoma mati.

"Moliti moramo, da bomo dobi-

li milost spoznanja," je rekla Marija," ponižna molitev bo pomagala. Kolikrat so naši očetje zablodili v zmote. Bog jim je poslal preroke, ki so jih klicali nazaj k Bogu, pa jih niso hoteli poslušati. In kaj je bila posledica? Bog jih je prepustil njihov napuhu in padli so v nesrečo. Otroci, zaslepljenost je velika nesreča za človeka! Ali se ne godi enako tudi danes? Ali ni narod zašel globoko proč od postav božjih in naukov naših očetov? O, da, da! Potrebovali smo pomoči božje! Potrebovali smo luči od zgoraj, da nam razsvetli našo temo!" je Marija podučevala neverna sorodnika.

"To je vse dobro! Vendar zakaj bi ravno Jezus, naš sorodnik, moral to vršiti, da še nas prezirajo radi tega. Zadnjo soboto nas je učenik postave v shodnici javno napadel radi Jezusa," je godrnjal Jožef.

"Ali mu nisi mogel povedati, da je Jezus polnoleten mož, da dela kar hoče? da mi nismo odgovorni zanj?" je rekla mati.

"In kaj dela Jezus takega, da bi nas moralo biti sram? Kakor sem rekla prav kar, ali ne dela samo dobro? Ali ne hite množice za njim samo radi tega, ko vidijo, kako sveto je njegovo življenje, kako veličasten je njegov nauk in kako velikanske so milosti, katere deli ljudstvu s svojimi čudeži?" je rekla Marija.

Vendar vse pogovarjanje je bilo zastoj. Jožef in Simeon sta imela svoje predsodke proti Jezusu, v katerih so jih prijatelji še potrjevali, kadarkoli so ju videli.

Marija je pa sedaj toliko bolj prisrčno molila še za ta dva svojega sorodnika, da bi spoznala tudi onadva resnico o Jezusu in se mu tudi ta dva pridružila in postala deležna milosti odrešenja.

Vendar, ako je že preje veliko molčala in živela le bolj za se, se je sedaj še bolj odstranila ljudem in tudi svojim sorodnikom. Celó njeno življenje je bilo le delo in molitev. Po cele ure, da,

po cele noči je preklečala ali presedela v svoji izbici zatopljena v gorečo molitev. Da, njena duša je bila neprestano pri Bogu, in v njegovem občevanju.

Večkrat je nehote čula kako zabavljanje čez Jezusa, posebno, ko je prišla tudi do Nazare-

ta zopet govorica o kakem velikem čudežu in so se vsi le o tem pogovarjali in so sovražniki tako priliko porabili, da so ščuvali ljudstvo proti njemu. Vendar kolikor bolj je naraščalo to nasprotstvo med ljudstvom, da, sovražstvo proti njemu, toliko bolj

je trpelo in krvavelo materino srce v tihoti revne izbice, toliko prisrčneje so vrele vroče molitve k nebeškemu Očetu zanj, ne, bolj za ubogo ljudstvo, da bi spoznalo dan svojega božjega obiskovanja.

(Dalje.)

Rev. John Miklavčič:

Pri Lurški Materi Božji.

(Dalje.)

Marija, pod imenom lurška Marija ali lurška Mati Božja, je znana po vsem katoliškem svetu. Doma na Kranjskem je že tudi fara posvečena lurški Mariji, ta je v Polšniku. Vsako leto tri dni pred 11. februarjem opravljajo tridnevno njej v čast. Od blizu in daleč prihite pobožni Marijini častilci v to cerkev, prosit raznih milosti. Največja cerkev lurške Marije na Slovenskem je v Rajhenburgu na Štajerskem, katero so zidali več let in je bila posvečena 2. julija 1914. Cele množice ljudstva so se zbrale že na predvečer v proslavo Marije. Mariborski škof Dr. Napotnik so prišli pred ta dan z vlakom ob 2. popoldne.

V velič. procesiji so šli čez trg do nove cerkve, ki je popolnoma na koncu trga. Do 60 duhovnikov se je zbralo drugi dan okoli škofa k posvečevanju. Tudi jaz sem bil zraven. Imam to navado, da se rad udeležujem cerkvenih slovesnosti.

Ko sem sameval gori pri sv. Treh Kraljih in zvedel, da bo kje kaka slovesnost, me ni držalo doma. Z božjim avtomobilom, ki ne zahteva asfaltiranih, da še "cesarskih" cest ne, sem jo mahnil ali v Loko h kaki samostanski slovesnosti, h kateri me nune nikoli nis opozabile povabiti, ali v kako okoliško župnijo. Pri češčenju, sv. birmi me nikoli ni

manjkalo. Neredko me je pa še kam delj potegnilo. Tako n. pr. v Rim ob priliki, ko je bil slovan bl. Klement Marije Dvorak proglašen za svetnika. Sicer takrat še nisem vedel, da se imamo Slovenci temu služabniku božjemu zahvalit za svojega svetniškega Barago in da bom kdaj v Ameriki se mi še sanjalo ni. Drugače bi se zdaj pobahal, da sem kot bodoči Amerikanec zastopal ameriške Slovence pri tej slovesnosti.

Kaj čuda potem, da me je vlekle tudi v Lurd, ko sem slišal o velikanskih slovesnostih, in čudežih, ki se tam vrše in gode. Pot tja sem vam že popisal. Sedaj vas moram pa seznaniti še o Lurdu samem.

Zunaj mesta je kraj Marijinega prikazovanja. Na oni skali zgoraj so sezidali prelepo baziliko v gotskem slogu. Sestoji iz spodnje in gornje cerkve. Vsaka ima mnogo lepih marmornatih altarjev. Da je tu poseben kralj milosti, se razvidi, ker so stene obeh cerkva obložene z manjšimi in večjimi spominskimi ploščami. Vsaka plošča je kakor v okvirju. Na teh ploščah so tiskani z zlatimi ali višnjevimi črkami razni čudeži, ki so se zgodili po mogočnosti blažene Device. Takih plošč je na tisoče, ki pričujejo o moči božje Matere in oznanjajo njeno usmiljenje do ubogih objo-

kanih in potrtilih Evinih otrok. Meni so dale uršulinke v Loki tudi mal dar za Marijo, katerega sem v cerkvi položil v nabiralnik. Napisal sem pa tudi z zlatimi črkami pismo naslovljeno na nebeško Kraljico in tega sem utaknil za eno sv. podobo Marijino. Če ne jemlje venj iz cerkve nič tega, kar prinese Marijini častilci njej v dar, je moje pismo še sedaj za ono tablo. Marijine moči ne proslavljajo samo one plošče, ampak tudi bandera in zastave raznih narodov na zemlji. Izpod stropa doli v cerkev je takrat, ko sem bil jaz tam, viselo 46 zastav. Cerkev je prekrasna v notranjščini, lepa pa tudi na zunanaj. Nebroj električnih luči obdaja cerkev zunaj in znotraj in one dni je bil vsak večer zvonik do vrha ves razsvetljen.

Pod veliko cerkvijo spodaj na obsežnem prostoru je dal papež Leo XIII. sezidati še eno cerkev, ki se imenuje roženvenska cerkev. Ta je tudi jako krasna in ima petnajst altarjev, ki predstavljajo skrivnosti rožnega venca.

Pred to cerkvijo je velikanski prazen prostor. Tukaj se vrše procesije z Najsvetejšim in tu leži sto in sto bolnikov ob času procesije, ki prosijo evharističnega Jezusa ozdravljenja. Kako se vrše te procesije, vam bom prihodnjič opisal.

(Dalje sledi.)

Spisal: Ivan Joergensen

Prevel: Prof. Dr. F. T.

E V A

Roman iz modernega sveta.

V ključavnico svoje sobe vtakne ključ in vstopi. Tudi tu je vse tiho. Nobenega glasu ni čuti iz spalnice. Njegova žena mora danes prav sladko spati. Ko obesí klobuk, stopa nalahko preko prve sobe v jedilnico in odtod proti spalnici.

Še vedno nobenega glasu — niti najmanjšega diha in mirnega dihanja mlade speče žene ni slišati. Previdno odpira vrata . . .

"Ni je! Sploh nikogar ni notri! Postelji šta nedotaknjeni!"

Janko Bjerre postoji za trenotek nepremično. Nato pa stopi k postelji svoje žene in nerodno privzdigne belo odejo — morebiti leži žena skrita pod njo. Privzdigne tudi na svojem vzglavju odejo, a tudi tu je ni . . .

Ves zmeden stika po kotih spalnice. Pokuka za omaro — jo odpre in pogleda notri. Išče jo med dolgo zaveso toaletnega zrcala in steno. Tu bi se lahko dobro skrila . . .

Naenkrat ga spreleti svetlobni žarek in postane popolnoma miren. Najbrž leži in spi na divanu v njegovi delovni sobi. Tam jo je našel spečo marsikatero jutro, kadar je prišel pozno domov. Rekel ji je sicer večkrat, naj nikar ne plega, ampak naj se udobno spravi v posteljo, pa kaj je vse to izdalo? Zdaj seveda zopet tam leži, ker se je "hotela malo odpočiti," kakor ima navado reči; in potem je zaspala in se ni niti odela in se bo ubožica vsa prezebljena vzbudila. Kar hud postane ob tej misli in se požuri k njej, da jo pokara . . .

Toda divan je prazen, samo običajni vzglavnik leži na njegovem koncu.

In vendar — tu je najti vsaj sledove o njej. Tu na svoji delovni mizi vidi njeno čipkarsko delo — dolg, rumen vložek k

novim zavesam v obednici. In zraven leži njegova nova knjiga, od katere ji je včeraj podaril prvi izvod; tega je torej to noč brala. Tu v njegovi sobi se je na njegov stol udobno usedla in ga čakala, ker ga pa le ni bilo, se je zabavala z njegovo knjigo.

In potem — ko je knjigo prebrala — je odšla . . . Da, potem je kratkomalo odšla.

Janko Bjerre se začne nalahko trestiti, kakor da bi ga zeblo. In to tresenje narašča in narašča, postaja vedno močnejše, kakor da stoji zunaj v mrzli zimski noči in ne sredi solnčnojasnega junjskega jutra. To tresenje skuša obvladati, pa ne gre; končno se vrže na divan in se prepusti ledenem strahu, dokler napadi sami od sebe ne pojenjajo in se toplota zopet povrne v kri.

Vzravna se in postavi na noge. Po odprtini dveh nasproti ležečih hiš prihajajo prvi solnčni žarki v sobo; njihova rožnata luč pada ravno na njegovo pisalno mizo in osvetljuje bel četverkot, ki se zdi, da je pismo. Pismo brez znamke in poštnega pečata — pismo, ki ga je pisala mlada žena in položila na njegovo mizo, medtem ko je on posedal zunaj med prijatelji — pismo od njegove soproge, poslovilno pismo od Eve, njegove žene.

Roke se mu tresejo, ko ga odpira in iznova se začne ves trestiti. Pismo odpečati in bere:

Dragi Janko!

Ne smeš se vznemirjati, ko boš prejel to pismo in ko boš videl, da me ni doma. Jaz nisem izvršila samomora, tudi nisem pobegnila s kakim drugim moškim. Odšla sem domov, odkoder sem prišla, da ne bom še dalje na poti tvoji sreči.

Jaz sem že zdavnaj opazila in tvoja zadnja knjiga mi pove tako jasno, da bi morala biti še

bolj nespametna, kot, žalibog, sem, ako bi dodobra ne umela, kaj se s teboj godi. Nočem pa, da bi se zaradi mene odpovedal in da bi potem v svojih knjigah pred celim svetom jokal nad nasiljem, pod katerim trpiš. Dam ti tvojo prostost in svobodo, da živiš, kakor pesnikuješ. Ti zaviđaš potepača in postopača, ki stopata kakor kralj svobodno po svojih potih; pridruži se jima in postani, kar ti pravi srce in kar ti vелеva najgloblja postava tvoje narave — postani "kakor ptič prosti princ iz kraljevstva pravljic." Postani prost, kakor ti hočeš in kakor ti razumevaš in sledi nagonu, ki te sili naprej in naprej, "da postaneš zemeljski potnik, ki ga ne veže nobena postava in nobena dolžnost." Ti si prost, če si rešen mene, ker potem postaneš zopet isti, kakršen si bil, predno sem jaz prišla in predno sem postala veriga, ki te je vezala na vsakdanje suženjsko delo. Jaz ti odprem vrata in ti poleti iz kletke na prosto!

Ti sam veš, Janko, kako sem te ljubila, če pa nisi vedel, boš pač to zdaj razumel, ti kratkovidni pesnik, ki preko svojega lastnega srca ne vidiš dalje. Upam pa vseeno na tvojo hvaležnost; prav gotovo se boš marsikaterokrat hvaležno spominjal mene pozneje, ko se zaveš, da sem jaz bila tista, ki te je svojevoljno odpustila in ti omogočila življenje, ki te sedaj čaka — "veliko, pravo, živo življenje, ki edino ima vrednost" — "življenje, ki ni dan za dnem razkosano z bornim drobižem, ampak je vse in neprikrajšano izplačano, vsa očetova dedščina na enem krožniku, da jo zapraviš v sijaju in veselju."

Tvojo knjigo sem, kakor vidiš, proučila, imela sem pač zato boljše predpogoje, kakor druge. Po-

milovala sem pa zmiraj vse tiste može, ki so v svojih knjigah vedno isto oznanjali, v resnici pa nekoliko drugače živeli. Ti, Janko, si predober, da bi tako ravnal.

Zato naj se zdaj uresniči to, o čemer si zadosti sanjal. Zdaj lahko vse resno uresničiš. Saj si pač — Janko — vedno resno mislil?

Zapišem to vprašanje z nekim težkim strahom — s strahom, pred katerim me globoko v srcu zazebe. Ne, tako ni moglo biti, da bi bil ti sedel tu pri svoji mizi — pri ravno tisti mizi, pri kateri sedim sedaj jaz — da bi bil ti sedel tu v svoji udobni sobi in pisal vse tiste divje koprneče besede po velikem svobodnem življenju pod prostim nebom in na prostem polju! Če pa si jih pisal in se naslanjal na svoj stol in počasi vlekel pipo in se veselil, da sediš, kjer si sedel; če si se veselil mirne udobnosti in tihega miru okrog sebe, da bi za ves svet ne bil zamenjal s tistimi, ki tavajo zunaj po mokrih in umazanih potih brez domovja in strehe, potem . . . Pa tako ni moglo biti, Janko, tako ni smelo biti! Ti nisi mogel pisati in pesniti proti svojemu domu in svojemu resničnemu življenju, v veri, da bo že držalo in da bo že ostalo, kakorkoli ti porečeš in storiš — tvoje sobe, tvoje knjige, tvoja žena, da so ti vedno na razpolago in da te vedno potrpežljivo pričakujejo, ko se iz visokega poleta svojih sanj spuščaš navzdol. Ako je pa tako bilo, Janko, pa tega ne verjamem, tega nočem verjeti — potem si storil nekaj groznega, potem si gradil svojo umetnost na laž, na zatajenje svoje resničnosti, potem si se igral z ognjem, potem si igral in nalagal svoje življenje in svojo srečo.

Pa tako ni bilo, Janko, tako ni bilo! Na to niti misliti ne maram, ker to bi mi strlo srce. Ti si tak, za kakršnega se izdajaš; ti si pošten in brez zvijače; ti se ne hliniš in ne igraš vloge glumača. Jaz ti verjamem, Janko,

jaz ti verjamem — in jaz ti tudi žrtvujem svojo srečo. Vzemi jo in jo sežgi kot par majhnih kadičnih zrnec na oltarju, ki si ga postavil pred podobo svoje duše. In po moji žrtvi postani močan, še močnejši, kakor si; živi svoje divje, svobodno in samotno življenje, bodi vendar enkrat tak, kakršen si po svoji naravi; potem boš postal tudi velik in zadosti plemenit, da boš brez trpkosti mislil na one čase, ko si še posedal v skromni udobnosti svojega pravega zakona, dočim je tvoja duša venela, kakor vene zelena cvetka v temi in v vzduhu jedilnice.

"Samo ta, ki nima v sebi nobenega življenja, more za druge živeti" — tako si nekoč zapisal, Janko! potem nimam jaz nobenega življenja v sebi in ga tudi nikdar nisem imela. Sicer bi se najbrž tudi nikdar ne mogla podpisati kot

tvoja žena

Eva."

III.

Pisatelj Janko Bjerre sedi dolgo s tem pismom v roki. S kratkimi presledki ga vedno iznova napada isti nepremagljivi mrzli strah. Končno vstane, odide v jedilnico, stopi k omari in si natoči čašo dobrega vina. Močna pijača ga telesno umiri in duševno razvedri. Za trenotek pade njegovo oko v zrcalo nad omaro: z nekim brezbrzišnim zanimanjem opazuje Bjerre svojo lastno podobo v njem. To je torej on sam, to je bitje, ki med svetom nosi ime Janko Bjerre, to je mož, ki je pravkar bral poslovilno pismo svoje žene. In kakšen je pravzaprav ta mož? Ali je hudoben? Ali je dober? Ali je moder? Ali je bedak?

Vendar pa Janko Bjerre ne misli tako daleč v tistem jasnem jutru, ko vse njegovo bivanje ni drugega kot sama luč in molk in resnost. Samo en trenutek, en prav kratek trenutek, mu postane jasno, da je, in ta besedica

biti ga tlači z vso svojo neskončno težo. Z naglico bliska pogleda na dno svojega lastnega bivanja. Toda oblaki se ga po tem žarku zopet oklenejo, in Janko Bjerre se obrne vstran od svoje podobe v zrcalu.

Za razmišljajočega človeka tiči nekaj čudovitega v tem, da vidi samega sebe, da opazuje in raziskuje oblike in poteze, ki so izraz tega, kar se oglašča v njegovi notranjosti — in česar bi morebiti ne spoznal, vsaj drugače ne, kot po tem zunanem znamenju. Zato se pogosto vprašamo, ali bodo nekoč sojeni ljudje po svojem obrazu, ali pa bo morebiti izreklo sodbo njih ime? Kajti uganki imena in obraza sta enako veliki. Gotovo ima svoj pomen, da je bil ta človek imenovan Kajn, oni pa Abel. Že po imenu samem se lahko čutimo označene in povišane, zapečateni ali proklete. So imena, katerih usoda se zdi že naprej določena in nehote se vprašamo: ali bo ime, ki ga je dala Cerkev v sv. zakramentu morebiti predhodnik onega velikega in strašnega imenskega klica ob koncu sveta, ko bo eno samo ime rešilo in pogubilo? Ko se bodo vsa zemška imena kakor v ognju topila in čistila in razodevala svoj pravi pomen in bistveno sorodstvo z enim velikim in večnim imenom, v katerem se bo vse nehalo? — Eno ime je ožarjeno z blaženstvom, drugo je temno in strašno: Benedictus . . . Maledictus!

Janko Bjerre se obrne vstran od zrcala; v hipu zasliši glas iz kuhinje.

Služkinja! si misli prestrašen Ta ne sme ničesar zapaziti — vsaj zdaj še ne . . .

Janko stopi ven in pove, kolikor mogoče mirno, bledolični Kattinki, da ima danes prosto, kakor hitro bo pospravila njegovo delovno sobo, jedilnico in stanovanje.

(Dalje sledi.)

Rev. prof. F. P.:

Venkaj v božje naravo.

Odkar obstoji svet je odprta človeku velika knjiga, v kateri lahko čita, kadarkoli hoče. Knjiga narave je to, kjer so popisana velika čuda Stvarnikova. Ko so vprašali nekoč sv. Antona puščavnika, kako da more vzdržati v nevljudni puščavni brez knjig, je odgovoril:

“Motite se, če mislite, da sem brez knjig. Opazujte pozornost nebes, ozračje, drevje in kar je še drugega okoli nas! Vse te reči so knjiga, da cela knjižnica, kjer mi nikoli ne zmanjka čtiva in snovi za premišljevanje, za poučanje o naših, čudovitih vednostih o Bogu.” — Ravno to misel je bil pa že davno pred sv. Antonom izrekel kralj David, ko je zaklical občudujoč Stvarnika v njegovih delih:

“Gospod, kako čudovito je Tvoje ime po vesoljni zemlji! Vzvišeno nad nebese je Tvoje veličanstvo.” (Ps. 8, 2.)

Sloviti botanik (rastlinoslovec) Line piše v svoji knjigi “Systema naturae” (Sestav narave), da ni iskal Boga, ampak je hotel samo poučevati naravo, da je pa v svoje največje začudenje spoznal povsodi in v vsem delo vsemogočnega, neskončno modrega, nedoumljivega Boga.

A prijatelj moj, roko na srce in priznaj: “Ali ni v naši materialistični dobi le malo, bore marjalistični ljudi, ki bi znali čitati to knjigo narave, ogromna masa pa dirja v tekmi za zlatim teletom brez misli mimo veliko lepih čudes narave! Nehote ti pride na misel evangeljska beseda: “Gledajoč ne vidijo.” (Mat. 13, 13.)

Kje pa ima vendar ta žalostna moderna prikazen svoj vzrok in izvor? — Ljudje pač vidijo prikazni, ki se odigravajo v naravi dan na dan, leto za letom, a izpolnjuje se pri njih latinski rek: “Quotidiana fastidiunt — vsak-

danje stvari izgube svoj čar in mik”

Zato smatra naš list za umešno, da opozori tu in tam svoje prijatelje na naravo, da bodo res gledali v nji to, kar je v resnici: knjigo, ki poroča na vsaki strani o velikih Božjih delih, o mogočnosti, modrosti, dobroti, previdnosti in drugih lastnostih velikega Stvarnika narave. Ob takem razmatranju se naša duša nujno dviga od stvari proti Stvarniku.

Ustavi se, dragi moj, za trenutek pri skromni, mali “Marjetici,” ki raste povsodi, a je menda ravno zato večina ljudi ne smatra vredne niti enega pogleda. In vendar kako mična je že njena vnanja podoba, ako si je ogledaš pobliže! Cvetna betva nosi glavico podobno majhnemu krožniku, ob njenem obodu pa je venec ozkih, jezičastih lističev, ki se ti prikupijo s svojo snežno belino, ki pa je rada nadahnjena z nežno rdečico. Kako enakomerno so vstvarjeni in razporedjeni vsi ti listi, ki so pa v resnici vsak zase — cvet. Med temi kolobarastimi cveti pa opaziš zlatorumeno koluto, sestavljeno iz tesno strnjениh stožčkov. Če izločiš tak stožec iz zlate glavice in ga preiskuješ pod povečevalnim steklom, vidiš zopet, da imaš pred seboj popoln cvet, a sedaj ne več jezičast, kot zgoraj, ampak cevast svet. Iz njegove čaše moli rumena cevka peterih zraščanih prašnikov, izmed njih pa se dviga pestič z razcepljeno brazdo. Veliko število teh mičnih cvetov si je zbralo sedež o marjetičnem košku, zato spada ta cvetka in cela desetorica vseh drugih cvetočih rastlin med košarice. Ves košek obdaja od zunaj gost ovoj zelenih listov, takozvana vnanja čaša. Ponoči, ob dežju in mrazu se zapre in varuje nežne cvete kot

skrbna mati nezmožno dete.

Poskusi prodreti nekoliko globlje v čudoviti sestav marjetične košarice! To ni mehanična kompozicija posameznih delov, kakor pri avtomobilu, ampak spojitve cvetov in drugih rastlinskih delov v skupnost in harmonijo življenja! Kako čudovito natančno morajo biti urejene in porazdeljene male rastlinske stanice, kako neznansko točno mora opravljati vsaka svoje delo, da dosežejo končni efekt, prelepi, nežni marjetični košek. Vsakdo ve, da se pretakajo v rastlini hranilne snovi na eni strani od korenin po steblo v listje in cvetje, na drugi strani pa pričenski od listja v obratni smeri proti koreninam. V redilnem soku, rastlinskih korenin se tvorijo tudi rastlinska barvila. A kje, vprašam, je tisti ravnatelj in poslovođa, ki zna ob pravem času in na pravem kraju ločiti barvila, da pridejo vsako na svoje mesto? Ista prasnov ali rastlinski protoplazma pobarva jezičaste cvete ob robu koška, lilično belo spodnje dele teh, kakor tudi cevastih cvetov pušča brez barve, v gornjih delih cevastih cvetov ustvarja zlato-rumeno, v listih vnanje čaše pa zeleno barvilo. Kateri mojster določa vse to tako natančno, kateri slikarski umetnik ume tako harmonično črtati te meje?

Uboga, zaničevana marjetica je umetnina, ki jo more ustvariti samo Vsemogočni. Kaj je v primeri z njo najponosnejša palača pa naj je okrašena s še toliko umetnijo? Mrtev orjak brez diha življenja, sestavljen iz mrtve snovi, iz marmorja in jekla, iz lesa in zlata, pač delo človeških rok. Če bi tudi ne imeli nobenega drugega dokaza za bivanje božje, za njegovo mogočnost in modrost, skromno marjetica, hrvatska tratničica sama nam daje o

njem spričevalo, ki ga nihče ne ovrže.

Ravno tako pa pričujejo o Bogu tudi vse druge rastline, katerih je učeni A. De Candolle naštel že l. 1856. celih 4 — 500.000 vrst! Vsaka izmed njih, od drevesa-orjaka v pragozdu pa do enostanične zelene alge, ki jo opaziš kot zelenkasto prevlako po vlažnem zidovju, je tako čudovito umetna tvorba, da vsi nešteti možgani svetovnih učenjakov do danes niso prodrli v njihove tajne, in najbrže tudi nikdar ne bodo.

Oglej si n. pr. le cvete raznovrstnih rastlin! Kakšna razlika v ustroju in barvi in vonju! Kako vse drugačen je cvet baldrijanov od vrtnice, španskega bezga in pa klinčka, kakšna razlika med zlatim nagnojem in lilijo, med cvetjem kozjih parkeljcev z mamljivim večernim vonjem in modro plavico, med zvončico in zlatico, med to in strupeno-krasnim volčinom, med kraljevim lokvanjem na jezerski gladini in zmernordečim vresjem ob suhem gozdnem robu! In vendar vkljub tej mnogovrstnosti, kako strogo natančno se drži vsaka vrsta naravnih zakonov, po katerih urejuje svojo podobo, zlasti svoj cvet. Nikoli ne prestopa rastlina sebi določenih meja, da bi si n. pr. izobličila cvet, ki ni lasten njeni, ampak kaki drugi vrsti. Nikoli ne nastavi vrtnica vijoličnega cveta, klinček nikdar nebne (astrine) glavice; bela lilija nima nikoli 5 večjih listov ali 4 ali 3, ampak vselej le 6, vijolica nikdar 6, ampak vedno po 5; pri trobentici ni čaša nikoli sestavljena iz ločenih listkov, ampak so ti vedno zraščeni v cev, nikoli nima modrega ali belega cveta, ampak je vedno le rumena. Ista pravilnost velja za čašne liste, za prašnike in pestiče in druge rastlinske organe. Kdo je vtisnil rast-

linam pečat te čudovite zakonitosti, po kateri razvijajo vse svoje posamezne dele? Zakonitosti, ki je nagnila slavnega Linneja, da je postavil svoj rastlinski sestav na temelj cveta, na kakovost cvetišča, na število, medsebojno

kakor tudi njihovom natančno določenem in urejenem delovanju danes ne bomo govorili. Sicer pa nudi že zunanja prikazen rastlin toliko čudovitosti, da bi ne prišli zlepa do konca, ko bi se hoteli temeljiteje pobaviti z njo.

Kdo bi mogel n. pr. razložiti tako različne barvne osene (njanse) in čudovite risbe, ki jih opažajš na raznih cvetlicah, zlasti še, ker se raztezajo figure le prera- de preko vseh venčnih listov, ki pa, razven po cvetišču, niso med seboj v nobeni **notranji zvezi**. Vzemij za zgled n. pr. gozdni klinček (*Dianthus deltoides*) z mičnimi, enakomerno porazdeljenimi belimi pikicami in škrlatnim obročkom preko cveta. Seveda, te risbe nastajajo tako, da se družijo na določenih točkah stanice z določenimi kromatofori (barvilnimi telesci) v določene skupine; a katera sila razporeja mrtvo snov tako čudovito smotrno? Ker se vjemajo posamezni na več listov porazdeljeni drobci v tako krasno harmonično enoto pravi naravoslovec, da preveva vso rastlino **enotno življenjsko počelo** ali princip, ki vodi in ureja vse njeno življenjsko delovaje. A s tem odgovorom je potisnjeno naše vprašanje samo za nekoliko člankov na verigi naprej. Že na vprašanje o naravi tega življenjskega počela, ki mu pravijo **rastlinska duša** nam bo ostalo naravoslovje dolžno odgovor najbrže vso večnost. Resnične ostanejo besede, ki jih je zapisal že modri Sirah: "Kako izvrstna so vsa njegova dela, četudi moremo spoznati od njih le iskrico." (Sir. 42, 23.). In tudi o tej iskrici je rečeno še naprej: "Če bi hoteli tudi mnogo povedati, nam pa zmanjka besed in konec našega govorjenja je: On (Bog) je v vseh rečeh, (Sir. 43, 29.) to se pravi: ob sklepu vseh svojih naporov moramo priznati: vse je po Njem in v Njem in On ohranja vse.

Rev. K. Sekovanič, O.F.M.

Kdo naj Te zapopade?

Solnce neminljive sreče,
kdo naj k tebi se povspne?
Kdo pregleda tvoje sklepe,
kdo naj v bistvo ti prodre?

Pred teboj ponižno klone
v strahu svetem zemlje krog
Stvarnik naš, dobrotni Oče,
troedini večni Bog.

Vseobsežni žar ljubezni,
raj ljudem odprl si.
Kdo nad božjim odrešenjem
v sreči sladki ne strmi?

Morje milosti nebeške
se pretaka s tvojih rok.
Ljudstvo verno blagoslovi,
troedini večni Bog!

Tolažnik in src voditelj,
luč modrosti, vir moči,
kdo naj za darove tvoje
vredno hvalo daje ti?

Neustvarjena lepota,
k tebi kliče zbor otrok:
V srca naša se naseli,
večni troedini Bog!

razvrstitev in stališče prašnikov in pestiča.

Opozorili smo le na nekatere zanimivosti **vnanje rastlinske** podobe; o silni različnosti **notranjih organov** in njihovih delov,

ZGODBE OTROK, ki so mater iskali.

H. B.

IVAN JOERGENSEN.

(Konec.)

Znova je zbežal iz samote nazaj v svojo domovino, a mesto nebes je nesel s seboj pekel. Frančiškov duh, ki ga je preganjal, mu ni dal več miru. Noč in dan ga je klical s široke ceste, koder je tavalala njegova zbegana, zdvojenjena duša. Nekega dne se je vsedel in napisal sv. Frančišku v Asiz pismo, v katerem mej drugim pravi: "Ah zdaj želim, da prideš v mojo domovino in sezidaš samostan, kjer najdem zavetja pri tebi, da si v pribežališču nove samote izvojujem vero, po kateri hrepenim dan in noč."

Da si nekoliko razbremenil obteženo dušo, je vzel v roko pero in napisal knjigo: "Življenja laž in resnica." V njej javno izpove prijateljem, znancem in celemu izobraženemu svetu, da smatra svoje dotedanje življenje, in življenje tistih, s katerimi je do tlej hodil, za prevaro. "Vse ni drugzega kot nervozno hlastanje po vedno novih užitkih, novih naslajah, ki trenutno otopo vest, da potem še bolestneje zakriči po resničnem in dobrem, po Bogu. Sreča in mir, po katerih človeško srce tako drhti, izvirata iz resnice in končno iz neustvarjene resnice — Boga. Kdor beži pred Bogom, beži pred resnico, beži pred srečo. Jaz sem to spoznal. Spoznal sem, da vsak, ki veruje v Boga, večno resnico, se ne pogubi, ampak zadobi večno življenje. Zato nisem več darvinist, kakor sem bil, postal sem kristjan."

Ta knjiga je kajpada vzbudila v vsem izobraženem svetu veliko pozornost in razočaranje.

Krog njegovih prijateljev in oboževalcev je takoj vedel, da pomeni testament svobodomiselnega tovariša, da ne bo dolgo, ko se bo Joergensen oklenil tistega katolicizma, ki ga je nekaj z njimi vred sovražil in blatil. Vse so poskusili, da ga odvrnejo od tega koraka. Drug za drugim so mu odpovedovali prijateljstvo in mu podtikali razne nečedne namene, ki ga vodijo v Rim. Težki dnevi so bili to zanj. A on je s svobodomiselnostjo in živaljskim življenjem že obračunal.

Ostal mu je še račun z Bogom. Da bi ga temeljito poravnal, je zopet pohitel v frančiškansko Italijo. Ta mu je neizbrisno ostala v spominu, ne toliko kot kraj, s svojimi naravnimi krasotami, ne toliko kot domovina umetnosti, ampak kot sveta dežela frančiškanizma. Sam je pozneje izjavil: "Ni Italija Goetheja z mirto, lavorjem in žarečimi zlatimi oranžami, ki jo ljubim. Ni Boecklinova Italija s cipresami, cvetočimi travniki in marmornatimi vilami. Ono Italijo ljubim nad vse, kjer raste oljka, z neznatnimi srebrnosivimi listi in nagubančnim deblom simbol miru, ona Italija je, kjer kmet dela in menih moli, kjer zvone v jutro k maši preko poljan tisoči srebrnih zvončkov. Italija dela je in Italija spokornosti, frančiškanska Italija je, ki jo ljubim."

V srcu frančiškanske Italije v Asizu se je zopet zaprl v samoto samostanske celice, kjer so se po novih hudih bojih rodile njegove "Izpovedi." To je zbirka

pesmi, iz katerih odmeva eno samo veliko hrepenenje duše po jutranji zarji vere, ki mu je končno zasijala. V zadnji pesmi "Confiteor" jasno in odločno izpove vero v katoliško cerkev. Kmalu potem ga najdemo pri nogah izkušenega in izobraženega učitelja, jezuita P. Brinkmanna. Kakor razsušena avgustova zemlja požira božje resnice, ki vro iz srca božjega moža. Dne 16. febr. 1996., kakor rečeno, je slovesno izpovedal katoliško vero, na kar ga je mati Cerkev ljubeče objela, da mu vdihne življenje, ki je edino vredno življenja. S sledečimi značilnimi besedami je dal duška svoji sreči: "Čim bolj katoliško človek živi, tim srečnejši je, tim bolj je v iskrenem, globokem, bistvenem miru z Bogom, s seboj, z vsem stvarstvom. Luči nasproti, življenju nasproti, ker ljubezni nasproti."

Dvajset let bo kmalu kar je ta zgubljeni sin zopet našel mater. Ves ta čas ni nehal Boga hvaliti za skazano mu milost. Se razume, da tudi na sv. Frančiška, ki mu je bil magnet, ko se je vračal, ni pozabil. Eden najboljših in najobširnejših življenjepisov asiškega vbožca, je njegov. Vsako priliko porabi, da pohiti v frančiškansko Italijo, da se znova ogreje zanj in njegove jasne vzore. Ko so letos za sedemstoletnico smrti sv. Frančiška v Rimu začeli izdajati jubilejni list "Il Frate Francesco — Brat Frančišek," so ga povabili za sourednika, kar je rad sprejel, da se mu tako še bolj oddolži.

Spisal:

Rev. Ilmo Camelli.

IZPOVEDI SOCIALISTA

Po šestih italijanskih
izdaji posnema:

H. B.

5. **Zadnja bilka:** — Čeravno je Camelli nad takim socializmom obupal, ni še obupal nad socializmom sploh. Na eni strani je videl, da je idejna stran socializma nekaj čisto drugega, kot njega tedanje žalostno stanje, na drugi strani je pa videl, da je edini idealist mej njimi. Bilo jih je vendar še precej, ki so imeli višje pojme o namenih in ciljih socializma, kakor omenjeni pijanci in govnači. Od mase mestnega delavstva sicer ni bilo dosti prida pričakovati, ker to je bilo do mozga pokvarjeno, pač pa je upal, da se bo dalo iz podeželskega delavstva, ki je imelo še dokaj prirojenega in privzgojenega čuta za višje vzore, kaj narediti. Tem je poslej obrnil svoje simpatije in jih skušal prežeti z duhom svojega idealnega socializma. Nje gospodarsko, socialno in moralno dvigniti, je bil poslej njegov vzor. Ko je v senci košatega drevesa na bregu kristalno čistega potočka razmišljal, kako bi jim najlažje utrl pot do tega vzora, mu je njegova bujna domišljija to pot tako rožnato naslikala, da je zgubil spred oči vso kruto realnost resničnega življenja.

V duhu je gledal samega sebe kako stoji tik pred vzorom. Prodal je vse svoje nepremično premoženje in se z izkupičkom kot apostelj napotil mej delavce dobre plemenite volje, da še njim pokaže pot do vzora, bolj z zgledom kot z besedo. Videč njega, ki je vse prodal in s skupičkom lajšal bedo družih, a bil pri tem ves srečen, so radi prisluškovali njegovemu evangeliju in se ga oklepali kot svojega pravega rešitelja. Že je gledal vstajati zarjo novega življenja vsem teptanim in zatiranim, ko se je prebu-

dil iz svojega zamaknjenja. Na perutih domišljije je bil v trenutku na cilju, v resnici ni vedel ne kod ne kam. Poznejše je Boga hvalil, da ga ta idealizem ni znova speljal na pot, ki se je zdela tako rožnata, v resnici je pa vodila daleč proč od pravega vzora.

VI. PGLAVJE.

V polnosti časa.

1. **Duševna sužnost:** — V splošnem je bil Camelli vedno bolj razočaran nad socialistično maso. Če bi ga ne bilo vzdrževalo v socialističnih vrstah upanje, da se bo dalo vsaj iz podeželskega še kaj narediti, bi bil že takrat začel misliti na izstop. Posebno britko je občutil socialistom že spočetka in vedno lastno širokoustenje. Vsa še tako mlečni in puhloglavi sodrug se je vsedel na sodni stol, ter vse vprek kritiziral in zabavljal čez voditelje, ki so imeli že bogate skušnje za seboj in nosili brazgotine prestanih bojev. Bolela ga je ta objestnost. Vpirala se je njegovi zavesti, da je akademično izobražen mož in preiskušeni borec za osvoboditev proletarijata. Da bi bil kot tak suženj hولة, širokoustne mase, temu se je njegov ponos odločno protivil. Ob raznih prilikah je javno in odkrito povedal, da to stranko le ruši, njenim voditeljem pa jemlje veselje do dela. Vspeh je bil ravno nasproten, kakor ga je mislil doseči. Sam sebi je v stranki spodkopal tla. Ker ni hotel trobiti, kakor mu je posurovela masa narekovala, si je njena srca vedno bolj odtujeval.

To ga je privedlo do spoznanja, da kdor si hoče ohraniti simpatije takih ljudi, mora postati igrača v njih rokah. Skrbno mora zasledovati njih težnje

in se jim skušati kar najbolj prilagoditi. Če mu pravijo, naj se obrne na levo jim mora ugoditi, ako žele da na desno, jim ne sme odreči. Če jim odreče in hoče samoraslo in samostojno nastopiti, ga bodo kmalu obsodili, da ni pravi socialist in se obrnili od njega proč. Zato pa kdor je trajno bog rdeče mase, se lahko upravičeno sklepa, da ni mož lastnega prepričanja, ampak neznačajna kreatura, ki je za vsako ceno naprodaj. Socializem pomeni v svojem bistvu demagogijo mase in sicer mase, ki se pusti voditi od svojih najnižjih nagonov. Kot tak je, kakor vsaka demagogija te vrste, grobokop, ne apostelj kulture in blagostanja. Kjerkoli in kadarkoli je taka masa dobila vajeti v roke, je en čas divjala in podirala, dokler ni vstal kak mož, vreden tega imena, mož železne volje in dratenih živcev, ki je s silo svojega duha iztrgal grmilo iz rok podivjancev, jih z despotično silo ukrotil in tako rešil potaplajočo se ladjo gotovega pogina, kar pomenijo: Cezar, Medici, Napoleon in drugi v zgodovini narodov, to pomenijo veliki možje v zgodovini raznih strank. Ko bi jih ne bilo, bi bila masa s svojimi živalskimi nagoni skopala grob narodu, državi, stranki. Socializem takih mož še čaka. A pridejo, morajo priti. Logika življenja in zgodovine je temu priča. Pride čas, ko bo ta masa, ki zdaj grabi za vajeti človeštva, vržena v suženjstvo nazaj, da od tam znova nastopi pot bojev za svoje naravne pravice. Da bi jo ta preskušnja le stregnila in izmodrila, ter privedla do spoznanja, da je Bog vsakemu pripravil mesto na solcu in pogrnil mizo, ne samo socialistim.

Spisal:

KONRAD
BOLANDEN

ŠENTJERNEJSKA NOČ

(Zgodovinski roman.)

Prosto preložil:

REV. J. C.
SMOLEY

Njene sicer očarujoče oči so danes nekako čudno žarele; na obrazu ji je bil brati srd in želja po maščevanju. Globoko zamišljena je hodila po sobi gori in doli, dokler je ni ropot nekega peresa vzdramil iz njenega pre-mišljevanja. Skrivna vrata tajnega hodnika so se odprle, v temno sobo je vstopil precej prileten mož v dvorjanski obleki. Temno-rujav obraz, melanholične poteze, plamteče črne oči so izdale Italijana. Vstopivši se je pred kraljico lahko priklonil. Odzdravila je kratko in ga povabila, naj se vsede na sedež njej nasproti.

Katarina je sedela nekoliko časa molče in mrko zrla pred se v tla, kakor da bi se obotavljala, v nadaljevati pričeto, nevarno, pogubno pot.

Dvorjan je čakal samo na migljaj kraljice, da bi pričel govoriti. V njegovem vedenju, v njegovih potezah je bila opaziti samozavednost, silna, odločna volja, kakor da se mu je rešitev težavne in grozne naloge že posrečila.

"Bližje, bližje, Alberto!" pričela je kraljica s tihim glasom v laškem jeziku. "Sicer nikdo ne prisluškuje, — sva popolnoma sama, — vendar si komaj upam zaupati najino skrivnost mrtvim stenam. — Ste li vse dobro premislili?"

"Premislil."

"Našli sigurno sredstvo, ki naju ne bo izdalo?"

"Moje sredstvo je podobno grobu, ki molči in požre vaše sovražnike."

Nehote je dvignila roko v obrambo, kakor da bi se ostanek plemenitega ženskega čuta branil, da pride v dotiko z zločinom. Florentinecu to ni ušlo. Molčal je

in čakal.

"Take zmešnjave so že nastale v pojmovanju prava in pravice" — pričela je Katarina po dolgem molku, — da zločinca, ki ruje proti prestolu in državi, ni več mogoče odstraniti zakonitim potom. Kaznujoča pravica mora svoj obraz zakriti, — — — pod krinko prijateljstva mora se bližati zločincu, ki je zaslužil smrt, — — rabljev meč mora spremeniti v skrito bodalce, da zada smrtno rano ob ugodni priliki. Grozne razmere!"

"Za katere pa ni odgovorno vaše Veličanstvo, ki ima moč in tudi dolžnost, da take razmere odstrani."

"Nisem odgovorna, — — jaz? Motiš se, Alberto! Ti veš, da mi ni po naših načelih nikakoršnih moralčnih grehov, pač pa težki zločini, politične napake. Mojo dušo teži taka napaka! Mislim namreč na mojo blazno kratkovidnost, ki se nikakor ne da opravičiti, da sem strla moč Gizov, da sem poklicala zvitega Coligny-ja, tega starega lisjaka, na dvor in ga postavila kralju za učitelja!"

"Oprostite, da ugovarjam! Da ste potisnili Gize v stran, ni bila nikaka napaka, ampak nujna potreba. Moč tega visokoletečega rodu je postala že sumljiva, da naravnost opasna. Samo način, kako se je to zgodilo, lahko kritikujemo: Izganjali smo hudiča z Belcebubom! Pravim pa zopet, da se da ta način edino le kritikovati, če je bilo predvideti, da je kralj iskal Belcebubovo prijateljstvo in njegov svet. Na kaj takega ni seveda nikdo računal. Vaše Veličanstvo je ravnalo, kakor je to zahtevala potreba, —

niste pa napravili nikake napake."

"Hvala ti za odvezo, Alberto! Kdo bi bil mislil, da se bo Karol tako daleč spozabil, da se bo popolnoma vdal najbolj zagrizenemu sovražniku države, voditelju upornikov, duši meščanske vojne, možu, ki je stregel po življenju meni in kralju, — — kdo bi bil kedaj sanjal, da bo Karol take-mu človeku brezpogojno zaupal? Kdo bi bil mislil, da bo ta Coligny navdušil kralja za politiko, ki skozi in skozi nasprotuje zgodovini Francije? Kdo bi bil mislil, da bo potisnil celo preteklost v kot in razburil celo francosko ljudstvo proti hiši Valois? Ljudstvo se bo uprlo proti izdajalcem domovine in vere! Za me pa " — — nadaljevala je srdito, — — "je najbolj sramotno in to me najbolj boli, da sem se morala umakniti staremu voditelju upornikov. Nikakega vpliva nimam več v vladnih zadevah. Coligny je kralj, — — kralj pa Colignyjev učenec.

Kar še diha in živi v Franciji, mora ali kratkomalo molčati ali pa Colignyja občudovati. — — Strašno! Česar ni mogel admiral doseči s svojimi Hugenoti proti kralju z oboroženo silo, to bo dosegel sedaj s pomočjo kralja, ker ga bo popolnoma preslepil in zapeljal."

"Če mu bomo dali dovolj časa," pripomnil je Florentinec.

"Razmere so take, da mora hitro delati," nadaljevala je Katarina. Španski poslanik mi je zaupno povedal danes, da je Francija že obljubila pomoč upornim Nizozemcem proti Španiji. Obravnave in tozadevni pogovori med Colignyjem in princem Oranskim

so bili jako živahni. Na ukaz iz Madrida se je poslanik vsled tega pri kralju pritožil in zagrozil z vojno. Kralj je na to popolnoma hladnokrvno odgovoril: "Gospod! Mi se vojne nikakor ne bojimo! Španska lahko stori, kar ji drago!" — — Celó na Benetke je hotel Coligny vplivati, da bi Benečani sklenili mir s Turki, — — vidite, kak zvijačnej je! — — da bi se važne posledice in učinki zmage pri Lepanto za Špansko oslabilo!"

"Nikakor se ne more tajiti," rekel je Gondi, "da ima starec povsod vspehe. Vaše Veličanstvo pa kaj lahko stre moč moža, prekine in prepreči nakane človeka, ki že je stokrat zaslužil smrt radi svojih uporov, tisočkrat pa, ker je mladega, neizkušenega kralja zapeljal v take politične napa-ke."

"Govorite, Alberto! Kaj stori-ti?"

Florentinec je molčal trenutek, kakor da bi hotel zbrati vse svoje misli. Njegov obraz je postal še bolj črn, poznati je bilo, da bo prišel s kakim satanskim načr-

tom na dan.

"Da opravičim svoj načrt, mo-ram opozoriti na Machiavellijeve dokaze in na njegova načela, da je vsako sredstvo dovoljeno, če treba ohraniti in varovati neome-jeno vladarsko moč."

"Ni treba nikakih opravičevanj machiavalističnih načel," prekini-la ga je Katarina. "Vaš načrt, — — kratko in jasno!"

"Jako navaden in jako lahko izvedljiv, — — posledice bodo seveda grozne za admirala in za Gize. Moj načrt temelji na sploš-no znanem sovraštvu vojvode Lotarinškega proti Colignyju, ki je povzročitelj umora njegovega očeta. — — Dan za dnevom vra-ča se admiral iz Louvre-a po isti poti na svoj dom. Treba samo moža, ki mu lahko zaupamo in ki je dober strelec, da bo na nje-ga prežal in ga ob povratku na dom ustrelil. Strelec mora seveda takoj brez vsakega sledu izgini-ti. Sum bo padel takoj na Gize, oziroma na Balafre-a. Hugeni-ti bodo zahtevali od kralja, da morilca, oziroma povzročitelja umo-

ra takoj kaznuje. In kralj, raz-kačen vsled umora svojega ljub-ljenca, bo takoj ugodil zahtevam Hugenotov, potolažil bo svojo je-zo v Balafre-ovi krvi. — — Tako bodo z enim samim udarcem po-končani najbolj nevarni sovražni-ki vašega Veličanstva."

Gondi je obmolnil. Katarina je premišljevala njegove besede.

"Res, — — prav preprosto sredstvo v početku, — — pa iz-datno in učinkovito v svojih po-sledicah!" rekla je končno. "Gi-zi bodo maščevali umorjenega Frančiška, — — popolnoma nar-avno! Gizi nikakor ne prikriva-jo svoje mržnje napram admira-lu. Včasih vdova prav divja in ravsaja v svojem srdu. Pred ne-koliko dnevi me je prosila v nav-zočnosti dvornih dam za dovo-ljenje, da sme morilca njenega moža ustreliti. "Ustrelila ga bom," je vpila, "vpričo kralja, vpričo celega dvora." Vse to se je seveda bliskoma zvedelo po celem Parizu. Če bo Coligny u-streljen, — — kdo drugi je to storil kakor ravno Gizi?"

(Dalje sledi.)

Gre, gre..

H. B.

Sicer ne gre tako hitro naprej s kole-gijem, kakor bi želeli, ker "Malo novaca malo muzike," vendar gre, še hitreje, ka-kor smo v danih razmerah pričakovali. Da bi mogli letos kaj prida začeti, nismo posebno trdno upali. In vendar bomo, kakor vse kaže. Pa ne mislite, da so se nam res kaki Ribničani s svojimi "ču-deži priskočili na pomoč. Še njih "lat-vice" za kisló mleko ne moremo tu dobiti. A s tem jih ne mislim zaničevati. Kar morejo nam radi pomagajo, kakor drugi.

Zadnjič smo tožili, da naša hiša niti duše, presv. Rešnjega Telesa, nima. Danes jo že ima. Chicaški dobrotniki so nam kupili lep ciborij, kakoršnega ima malo slovenskih cerkva v Ameriki. Hiši-co, tabernakelj nam je pa sv. Štefan v rent dal, tistega, ki ga samo slabe tri dni v letu rabi. Lepo smo ga prebarva-li, mati naše kapelice S. Klotilda ga je lično s svilo prevlekla in Jezušček se ni branil v to priprosto zarentano hiši-co mej nas. Saj drugače lepo skrbimo zanj. Kar farma nudi cvetja, vsega je deležen tudi On.

Mej tem smo pridno študirali, kako bi se dal naš dom najprej in najceneje razširiti. Končno smo prišli do zaključ-ka, da nam najbolj kaže sedanjo hišico

našim namenom primerno preurediti, jo še za enkrat toliko podaljšati, njej vs-poredno postaviti novo, v sredi pa cer-kev, ter vse lepo zvezati, da bo celoten vtis čeden. Seveda ne bo ne'eno ne dru-go, ne tretje zidano, ampak leseno in prtilično. Tako bomo dobili kakih dvaj-set sob, poleg drugih potrebnih prosto-rov.

Ko smo se z raznimi izvedenci posve-tovali in jim predložili svoje načrte, so dejali, da smo v danih razmerah najbolj-še zadeli. Nato smo takoj stopili v do-govor z raznimi tozadevnimi kompanija-mi, katera bi nam načrt najceneje izvr-šila. Stroški se sučejo okrog \$5000.00. To se pravi za ta denar se nam bodo poslopja postavila in dal potrebni ma-terial za notranjo uredbo. To bomo iz-vršili kolikor mogoče sami s svojimi bra-ti. Imamo nekaj profesionistov. Drugi bodo pod njih vodstvom in navodilih tu-kajšnih ekspertov polagoma delo nada-ljevali.

Te dni bomo sami začeli kopati tem-elj. Najkasneje na labor day 2. sep-tembra vas bomo pa, če Bo da, povabi-li na blagoslovljenje ogelnega kamna. Lutri 23. jul. grem k Njega Eminenci kar-dinalu, da bi eden cerkveni hdostojan-

svetnikov prevzel blagoslovitev. V pri-hodnji številki vam bom mogel že na-tančneje o tem poročati. Kakor spričo tega vse kaže bo v jeseni l. 1925. na farmi že stal samostanček z božjepotno cerkvico Marije Pomagaj, ter obenem prvi začetek kolegija, ker bomo takoj vzeli nekaj naše redovne mladine domov.

Za cerkvico Marije Pomagaj vlada po-sebno veliko zanimanje. Ni čuda! Na-šim starim, ki so nekaj tako radi roma-li k njej na Brezje, domotožje po njej ne bo nikoli zamrlo. Kako so veseli ne-znatnih njenih podob, ki jih prilaga-mo onim, ki plačajo članarino za Apo-stolat. Za zadnje četrtno leta pa mi je obljubljen natančni posnetek brezjanske Marije, ki ga bo izdelal naš bogonadar-jeni akademični slikar P. Blaž Fračnik. O. F. M., katerega slike v frančiškanski cerkvi v Zagrebu celo mesto občuduje.

Podoba hčerka se bo s podobo ma-terjo na Brezjah objela, predno nastopi pot čez morje. Tudi natančni posnetek njene krone je naročen, pri istem umet-niku, ki je delal pravo krono. Te dni bo-mo pisali po fotografijo altarja v milost-ni kapeli, kjer stoluje naša ljuba Mati, da bo tudi altarček po onem izdelan. Stroške za podobo je prevzela, kakor že

povedano blaga Mrs. Terez. Bregantič. Krono bo plačal njen mož Mr. Karol Bregantič. Oba sta člana Frančiškove družine. Za altarček je začel zbirati čičaški tretji red. Lepo bi bilo, ako bi tudi drugi slovenski tretjeredniki, katerih je po Ameriki precej raztresenih, pomagali. Spominska ploščica v altarju bo pričala, da je altar dar slovenskega tretjega reda.

Pa bo morda kedo rekel: Kaj vam bo samostan in še kolegij, če nimate ljudi. Nič strahu, tudi za to bo Bog poskrbel. V teku dobrega meseca pričakujemo iz starega kraja večšega in izkušenega gostodarja, ki sam odrine za dva delavca, kjerkoli poprime. To je Rev. P. Kapištran Ferlin, O. F. M., ki je bil več let samostanski predstojnik v Pazinu (Istra), nazadnje pa na sv. Gori pri Gorici, ki jo je po vojni kmalu dvignil iz razvalin. On bo vodil gospodarstvo. Lurški romar Rev. John Miklavčič bo v začetku avgusta prišel k nam, da vstopi v naš red. Meseca oktobra dobimo iz starega kraja mladega svetnega duhovnika, ki bo z nami deloval pri kolegiju. Sicer sva pa dva izprašana prof. bogoslovja že tu. Poide, poide...

Od 6. do 22. julija smo prejeli sledeče darove: —

1. Kolekta Mrs. Ane Gerchman, Forest City, Pa. Mrs. Gerchman je ena tistih, ki nam je od početka zvesta. Kadar smo začeli kako kampanjo naj bo že za to ali ono, nje nikoli ni manjkalo. Vselej se je odzvala, z navdušenjem delala in dosegla vsakokrat lepe uspehe. Tudi za kolegij nam je že ponovno poslala. Dasi je sama že plačala članarino za Apostolat enkrat za vselej, je radi stvari same šla še kolektirat in nam te dni poslala \$100.35. Knižico je še obdržala, da bo še kaj dobila.

Doslej so ji darovali:
a. Po \$10.00: Mary Svirgel, John Sivice z družino, Anton Lucija Dobrovc, Gregor Gregoch, Frances Gregoch.

b. Po \$9.00: Fany Slapničar, (ostalo že prej), John Gerchman, (ostalo že prej).

c. \$2.00: Uršula Oven.
d. Po \$1.00: Frank Puc z druž., Anton in Mildred Zeleznikar, Joseph Rozman, John Mihevc z druž., John Molek.

(Vsi sproti plačujoči člani Ap.) Ana Bučar, Ana Ponikvar, Fany Sever, Mary Kocbek.

e. Po \$0.50: Mrs. F. Turnič, Mrs. Matur, Mrs. Zajec, Mr. W. Gliha, Ignac, Prime, Mary Kamin, Joseph Bučar, Mary Rudoš, Mildred Trele, Mary Trele, Rosie Trele, Ana Majhen Frances Zidar, Ter. Anžlovar.

f. \$0.35: Mr. Sagar.
g. Po \$0.25: Mrs. Omahen, Mrs. Markel, Mrs. Jaklič.

h. Po \$0.25: Mrs. Starič, Mrs. Zupančič.

2. Kolekta Mr. Antona Squah, Iselin, Pa. \$15.00: To je ime nekam kitajsko zveni. A pod njim se skriva dobra slovenska duša. Že ponovno nam je poslala za Apostolat.

V knjižico so podpisali:

a. \$5.00: Rev. Jos. Forziak.

b. \$3.00: Tony Squah.

c. Po \$1.00: Tom. Cudrig, Adam Sranick, James Pateron, Laurence Reddy, Ant. Kobiez.

d. Po \$0.50: John Paterson, Mih. Dolak.

e. \$0.35: Stane Sajček.

f. Po \$0.25: Stef. Stano, Frank Rodiga.

g. \$0.20: Gregor Rugelj.

Kolekta Mrs. Mary Drashler, Bradley, Ill. \$15.00. Bradleyčani so dobri ljudje, samo malo jih je, zato kolekta ne more biti velika. Ker imamo parkrat na leto priliko pohiteti mej nje, jih bomo že še kaj pritisnili, ko bodo malo boljši časi. Zahvalimo se dobri Mrs. Mary Drashler, da je to pot ona vzela v roke breme kolektanja in nam nabrala omenjeno vsoto:

Darovali so ji:

a. Po \$2.50: Miss Mary Stefanich in Mrs. Katarina Stefanich.

b. \$2.20: Neimenovana.

c. Po \$0.50: Frank Drashler, Ana Messick, A. Dolle, Mrs. O. L. Magruder, Matevž Levstik, John Pezdirtz.

d. \$0.30: Fanny Gerdeshich.

e. \$0.25: E. Stelter, Mrs. Cizek, Mrs. I. Grill, Mrs. B. Hoda, Mrs. Anton Križan, E. Martin, Fred. A. Hirt, A. F. Beach, J. R. McCon, Josephina Bruchard.

f. Pod 25c.: Mary Grill, Mrs. Frank De Long.

RAZNO.

veño koliko ga naj tiskamo. Bo zanimiv. Prevladovale bodo povesti, ki jih imajo ljudje najrajši. Pa tudi družega poučnega berila ne bo manjkalo. **Uredništvo.**

ZAHVALA: V čast Materi Božji na Brezjah za večkrat uslišane prošnje daruje \$2.00 v podporo listu.

Družina Anton Bogolin, Chicago, Ill.

NAROČNIKOM CVETJA: Kdor se je naročil na ta tretjeredniški list, a morda ene ali druge številke ni dobil, naj nam takoj javi, mu lahko postrežemo, ker smo dobili novo pošiljatev iz starega kraja.

Za sv. maše smo prejeli:

K nam:
Margaret Maggia, Staunton, Ill. n. č. M. B. L. (1); Mary Otrin, Ely, Minn.

Od raznih strani smo prejeli:

1. Znani čičaški kontraktor-tretjerednik **Mr. Kehl Sr.**, ki smo ga naprosili, da si ogleda farmo in nam da nasvete, kako in kaj naj začnemo, se je jako pohvalno izrazil o kraju. V podporo nam je izročil ček za \$300.00 in izrazil željo, da bi s celo družino rad preživel nekaj ur v senci naših hrastov. Se razume, da smo mu dali na razpologo ne samo senco, ampak še hrast, če hoče.

2. Po \$10.00: Mary Strucel, Elder, Colo. (po nam.), Mary Janželj, Pueblo, Colo. za se in raj. moža, Mrs. Frances Bugar, Brooklyn, N. Y., Miss Amalija Bugar, Brooklyn, N. Y., Andrej Tomec, Johnstown, Pa., Joseph Marn, Gilbert, Minn., Margaret Mehle, Pueblo, Colo., Ana Princ Pueblo, SColo. — Vsi ti so postali dosmrtni člani Apostolata. Nadalje so doplačali dosmrtno članarino: Frank Murgelj, Tioga, Wis. (9), John Kumar (3), Mary Bombach (8.75), Marg. Toleni, Tioga, Wis. (9) Clev. O., že članica in vstanovnica. Mesto nje postala člana: Anton in Joe Bombach, Joseph Sintič z družino (8), Frank Ulčar (5) ostalo kot kolektor. Kot kolektorji so dalje postali dosmrtni člani: Ludvik Perušek, Tioga, Wis., (kolektor), Mary Ivančič, So. Chicago, Ill. (kolektorica) Louis Komlanc, Indianapolis, Ind. (kolektor), Mary Drashler, Bradley, Ill.

c. \$5.00: Neimenovana, Barberton, O.

d. \$2.00: Mary Jorga, Chicago, Ill. Ivana Artach, Willard, Wis.

e. Po \$1.00: Anton Bugar, Brooklyn, N. Y., Mary Bugar, Brooklyn, N. Y., Joe Češark, Brooklyn, N. Y.

f. \$0.50: Mrs. Anton Stonich, Chicago, Ill. Anton Tomšič, Gilbert, Minn., Joe Spiler, Mary Zdravje, Mary, Hribernik, Mary Božič, Karol Božič (raj.) Vsi ti zadnji iz Pueblo, Colo. posl. Mrs. Meglen.

g. \$0.25: Mike Habijan, Harrietta Mich.

Kolekte: Mrs. Mary Ivančič, So. Chicago, Ill. Ludvik Perušek, Tioga, Wis., Mr. Louis Komlanc, Indianapolis, Ind., Miss Ivana Artach, Willard, Wis. (56) slede v podrobnostih prihodnjic, ker je bilo za to štev. prepozno.

za raj Ana S. 1 (1). Ista za r. Ant. Wulotz, Neimenovana, Barberton, Ohio za duše v vicah. Ana Dressler Bradley, Ill. po nam 1 (1); Cyril Ulakovich, Greaney, Minn. n. č. sv. Roku za zdr. 1 (1.50), Frank Suhadolnik, Clev. O. v č. M. v zahv. 1 (1). Neimenov. Oregon City, n. č. M. Pom. 1 (1); Ist. v č. sv. Ant. 1 (1).

2. Na Brezje:
Neimenovana, Brooklyn, N. Y. po nam. 1 (1); Andrej Tomec, Johnstown, Pa. po nam. 2 (2); John Jereb, Universal, Pa. po nam. 2 (2); Ivana Artach, Willard, Wis. za zdr. 1 (1).

Za SS. karmeličanke smo prejeli:
Neimenovana, Cleveland, O. \$5.00 Frank Murgelj, Tioga \$0.50. Mary Češark, Brooklyn, N. Y. \$10.00.

BERITE! BERITE! — SE MUDI!

Ako kaka naselbina želi, da se nien napredek zadnjega leta zabeleži v Kolektarju A. M. nujno prosimo tozadevnega poročila. Če je kako društvo obhajalo svoj jubilej in ga proslavilo s slikanjem, naj pošlje podobo in za stroške klišeja. Radi bi imeli tudi podobe vseh dosedanjih vstanovnikov kolegija, ki jih bomo priobčili na svoje stroške. Mej letom smo dobili nekaj podob, ki jih pa ne kaže priobčevati, ker so preveč nejasne, bi slabo izpadle, kar dotičnim gotovo ne bi bilo prav. Stariši naj ovekovečijo vstop njih hčera v to ali ono redovno kongregacijo s priobčenim slike v Kolektarju. Kolektar se že stavi, je stvar nujna. Pridno ga naročajte že zdaj, da

NAŠ STRIČEK

Newburg, Cleveland, Ohio. — Dragi striček: — Še enkrat poskušam rešiti uganko "Kar v nebesih je." Mislim, da so "Kristusove rane. In nove dve uganke upam rešiti prva mislim da je Vihar. Druga, po

štirih nogah.

Vas pozdravljam

Anton Rozman.

Dragi Anton: — Uganke so O. K. — Le še kaj nam sporoči. — Kaj pa, boys z Newburga, ali se bo letos kdo priglasil za naš kolegij? Pričakoval sem vedno, da bomo vsaj enega dobili iz vaše župnije. Daj, Tony, malo poprašaj med prijatelji in mi piši.

Tvoj striček.

West Allis, Wis. — Dragi striček. — Tudi jaz se hočem Vam na vaš korner pridružiti ker se noče nobeden drugi iz West Allisa oglasiti.

Imeli smo na West Allis sv. misijon in sem bla busy cel teden v cerkveni dvorani, ker sma imel obilna udeležba in ker se moramo zahvaliti Rev. W. Scholar, O. S. B. za njih lepe govore ker so nam dali celi teden.

Sedaj vas lepo pozdravljam kakor tudi vse Boys and Girls na vašem kornerju.

Marie Janezich.

Draga Marie: — Me jako veseli, da si bila busy celi teden med misijonom. To kaže, da si pridno pomagala in se tudi pridno udeleževala sv. misijona. To je lepo od tebe. Le še večkrat nam kaj sporoči.

Tvoj striček.

Rittman, Ohio. — Dragi striček: — Prav rada berem iz vašga kornerja kako Vam boys in girls lepo pišejo in uganke ugibljejo. Zatorej se tudi jest pridružim na vaš korner in pomagam rešiti uganke kar v nebesih je pa se časti pa Bog ustvaril ni, je "Matj Božja." Prosim sporočite mi nazaj če sem jo rešila. Pozdravljam Vas in boys in girls.

Anna Preattle.

Draga Annie: — Uganko si skoraj zadela. Ako si poslušala, kaj so drugi boys

in girls pisali, si gotovo našla, kaj je prava rešitev. — Pozdravljena.

Tvoj striček.

Leadville, Colo. — Dragi striček: — Tudi jest se spet aglasem na vaši kornerie. Jest mislem da to druga uganke de tu kar v nebesih častimo ki ni Bog vstvaril je pet Jezusovih ran ki jih mi molmo jest mislem da je to. Druga uganke mislim da je tu Vrh strmih gor sem jaz doma na zemli jest povsod stanujem na morju ladje prekučujem to Uganka je vihar ali sapa. Vas lepo pozdravljam vse na vaši kornerie.

John Hocevar.

Dragi Johnek: — Uganke so O. K. — Le še večkrat piši. Pozdravljeni tja visoko gori v Vaše hribe. **Tvoj striček.**

Valley, Wash. — Dragi striček: — Jast vam še malo pišem, ker sem Vam v zadnemu pismu rekva da bom še v drugo malo pisava. Vidva sem da moja uganke ni bva prov. Zato sem se še danes malo nameniva pisat. Sedaj bom pa skušla še eno uganke "Kaj se v nebesih časti, kar Bog ustvaril ni." Jast mislim, da je "Kristusova desna rana" Zdaj je pa dosti od ugank Še malo od cornerja.

Ali ste še zmeram na cornerju? Kod vidim dobote precej pisem od girls in boys. Jast tudi malo berem že po slovensko seveda "šolsko špraho" lažje berem to je pa Angleška. No pa mislim da se bom ja tudi slovensko naučiva.

Good bye.

Emma Omejc.

Draga Emma: — Ti si jo pa prav po "gorensk urezava." Tako je prav. Tam daleč na skrajnem zapadu v Washingtonskih hribih ste kakor na Gorenjskem. — Me prav veseli, da si se že toliko "naučiva" po slovensko. Le še naprej, pa boš še prav dobro pisala. Le kmalu kaj piši! Pozdravljena

Tvoj striček.

Cleveland, Ohio. — Dragi striček: — Ko sem brala da nisem uganila vaš puzle. Ker mislim da je "Nič." Če je tu prav, dajte mi vejdit. Komaj bom čakala za answer. Pozdravljeni.

Pauline Barle.

Draga Paulina: — Da, sedaj je pa O. K. Saj sem vedel, da si modra deklica, in da imaš dobro glavico. Pozdravljena!

Tvoj striček.

Pueblo, Colo. — Dragi striček: najprvo vas lepo pozdravim in sem se namenu vam poslat moje zaradi vaše zastavice. Po moji misli je današnji dan. Prosim striček, ako sem uganu da mi pošljete vaše darilo. Ta druga vaša zastavica je "Bog" or God.

P. S. Vaša uganka je današnji dan. Bom jest tudi eno uganke poslov. Pa glasi se tako: "Če pride, ne pride, pa če ne pride, pa pride.

Jake Princ.

Dragi Jake: — Zastavice si skoraj uganil. — Tvoja je pa težka. By golly, da je, še jaz ne vem. You get me this time. Pozdravljen!

Tvoj striček.

Cleveland, Newburg, Ohio. — Dragi striček: — Prosim dovolite tudi meni mali prostorček na Vašem kornerju ako ravno znam bolj slabo slovensko pisati. Vidim koliko otrok se trudi z uganke, kaj v nebesih je in se časti, kar pa Bog vstvaril ni. Jaz pa mislim da so to Jezusove petere krvave rane. Od Pauline Marinčič, ki je ravno v 4 razredu. kakor jaz, so te uganke. Vrh strmih gor sem jaz doma. . . . To je močni veter. Pet krav za eden desetak, po čem pridejo k enem drugemu? Po tleh, po štirih nogah. Jaz sem stara 9 let in sem učenka 4. razreda mesec majnik ni tukaj pa takole praznujemo: Večina naš šolarjev prejmemo vsaki dan sv. obhajilo jaz bodem tudi za vas darovala sv. obhajilo. Zvečer pa imamo vsaki dan šmarnice. Ker je to moje drugo pismo ne vržite ga v koš. Sedaj pa pozdravim vse čitatelje na kornerju posebno pa Vas, dragi striček in ostanem Vaša majhna nepozabljiva **Frances Mervar.**

P. S. Pošljem Vam tudi \$1.00 kot šmarnični dar za narodni kolegij, ki so mi ga dali mama in Vas pozdravijo.

Draga Frances: — Uganke si prav rešila. Ti imaš dobro glavico, da tako hitro uganete zastavice. — Da, čul sem jako lepe stvari o Vas, otrocih pri sv. Lovrencu, kako ste pridni, kako celi majnik hodite vsako jutro k sv. obhajilu. Kako je to lepo. Otroci, ali pri vas tudi to delate in tako lepo čistite nebeško mater? O, ko bi po vseh župnijah otroci šli tolikrat k sv. obhajilu, koliko milosti bi sprejeli od Jezuščka in Marije. Hvala ti tudi, draga Frances, za dar za naš kolegij. Prav lepo pozdravi mamu in povej ji, da se ji lepo zahvalim. Tudi za tvoje sv. obhajilo za me. se ti prav lepo zahvalim. Le še piši.

Tvoj striček.

Coketon, W. Va. — Dragi striček: — Berem "Ave Maria" naš korner. Zelo so mi ušče vaše zastavice, zdaj bodem še jaz poskusil kar je v nebesih in se časti pa Bog vstvaril ni to so Jezusove rane če je prav. Vas lepo pozdravlja in vse otroke na kornerju.

Frank Kotnik.

Dragi Frankie. — Uganka je O. K. — Kako se pa že kaj imate v zakajenem Coketonu in Thomasu? Upam, da dobro. Pozdravljam vse skupaj, **Tvoj striček.**